

Odbor sociální
Oddělení sociální prevence

5. zasedání
Zastupitelstva MČ Praha 10
dne 21. 9. 2015

**Informace o záměru zřízení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež
v objektu na pozemku parcely č. 2128/2, k. ú. Vršovice, ulice K Botiči**

Důvod předložení:

Usnesení RMČ č. 547 ze dne 9. 6. 2015

Usnesení RMČ č. 817 ze dne 8. 9. 2015

Obsah:

- I. Návrh usnesení ZMČ
- II. Důvodová zpráva

Předkládá:

Ing. Dagmar Lešnarová, uvolněná členka RMČ

Zpracovali:

Bc. Pavel Petřík, vedoucí Odboru sociálního

Mgr. Blanka Boháčková, vedoucí oddělení sociální prevence

Městská část Praha 10

ZASTUPITELSTVO MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 10

Návrh usnesení

Zastupitelstva městské části Praha 10
číslo
ze dne 21. 9. 2015

k informaci o záměru zřízení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v objektu na pozemku parcely č. 2128/2, k. ú. Vršovice, ulice K Botiči

Zastupitelstvo městské části Praha 10

I. bere na vědomí

informaci o záměru zřízení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v objektu na pozemku parcely č. 2128/2, k. ú. Vršovice, ulice K Botiči

Předkladatel: Ing. Dagmar Lešenarová, uvolněná členka RMČ
Číslo tisku: P10-055616/2015

Důvodová zpráva

Materiál „informace o záměru zřízení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v objektu na pozemku parcely č. 2128/2, k. ú Vršovice, ulice K Botiči“ je předkládán na základě usnesení RMČ Praha 10 č. 547, ze dne 9. 6. 2015, kterým byl schválen záměr zřídit nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (dále nízkoprahové zařízení) na výše uvedeném místě.

Nízkoprahové zařízení je sociální služba, která je definována § 62 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Poskytují ambulanti, popřípadě terénní služby cílové skupině – dětem a mládeži ve věku od 6 do 26 let, které jsou ohroženy společensky nežádoucími jevy a které se ocitly v nepříznivé sociální situaci. Cílem služby jsou sociální začlenění a pozitivní změna životního stylu, poskytování informací, odborné pomoci a podpory, snížení sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem života, umožnění orientace v sociálním prostředí a vytváření podmínek k řešení nepříznivé sociální situace.

Nízkoprahové zařízení pracuje na principu nízkoprahovosti, která znamená maximální dostupnost (bez časových, prostorových, psychologických a finančních bariér) této sociální služby a vytváření prostředí, které je svým charakterem a umístěním blízké přirozenému prostředí cílové skupiny. Službu může využít bez omezení každý z cílové skupiny, pokud svým chováním a jednáním neomezuje a neohrožuje sám sebe, ostatní uživatele, pracovníky či efektivitu služby.

Sociální služba nízkoprahové zařízení nabízí „dětem ulice“ možnost trávit volný čas společensky přijatelným způsobem, pro ně samotné v bezpečném prostředí, kde se mohou nejen smysluplně zabavit, ale i svěřit se svými problémy profesionálním pracovníkům. Ti jim poskytnou podporu, poradí, případně zprostředkují další odborné poradenství či pomoc. K základním činnostem patří výchova, vzdělávání, aktivizace a sociálně terapeutická podpora. Pracovníci mohou pomáhat nebo doprovázet své klienty při obstarávání osobních záležitostí, zprostředkovávat kontakt se širším sociálním prostředím a pomáhat jim uplatňovat jejich práva. Uživatelé se učí využívat volný čas smysluplně, mohou se zde doučovat, hledat práci a brigády, navazovat sociální kontakty a učit se pravidlům, která potřebují v běžném životě. Výhodou je určitá eliminace pohybu dětí a mladých lidí v ulicích a parcích a jejich přesun do hlídáných a kontrolovaných prostor, kde nikoho neruší. Ze samotné náplně činnosti nízkoprahového zařízení vyplývají i určité nároky na objekt nebo prostory. Ideální je samostatný menší objekt, ne přímo v obytné zástavbě. Možné, ale méně vhodné, jsou prostory v jiné budově, nízkoprahové zařízení pak musí být v přízemí a mít samostatný vchod, hygienické zázemí a hlukovou izolaci. Služby jsou poskytovány zdarma.

Městská část Praha 10 nemá na svém území žádné nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Myšlenkou na jeho zřízení se začala zabývat v roce 2011, kdy byl proveden monitoring a analýza trávení volného času neorganizovaných dětí a mládeže v Praze 10 (materiál „Analýza trávení volného času neorganizovaných dětí a mládeže ve vybraných lokalitách Prahy 10 se zaměřením na potřebnost vhodných služeb pro tuto cílovou skupinu“, Proxima Sociale o. s., 2011). Závěry této analýzy se staly podkladem pro koncepční materiál z oblasti prevence sociálně rizikového chování dětí a mládeže Odboru sociálního „Koncepce prevence nežádoucích sociálních jevů u dětí a mládeže na území městské části Praha 10 na období 2011-2014“, který byl v prosinci 2011 schválen ZMČ Praha 10. Od roku 2011 jsou rovněž některé ze závěrů analýzy součástí priorit strategických dokumentů městské části Praha 10 – střednědobých plánů rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na určitá časová období a akčních plánů rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na jednotlivé roky, i tyto dokumenty přijalo ZMČ Praha 10.

Potřebnost zřízení a práce nízkoprahového zařízení vyplývá z přímé praxe – práce terénního programu pro děti a mládež, které vedou rizikový způsob života. Tuto sociální službu zajišťuje pro naši městskou část od 1. 11. 2012 v lokalitě Vršovic Dům dětí a mládeže Praha 3 Ulita – Beztíže. Terénní pracovníci jsou v téměř každodenním kontaktu s dětmi a mládeží přímo na ulici. V průběhu roku 2013 zaevidovali celkem 356 klientů, měli 4 158 kontaktů, v roce 2014 přibýlo 62 nových klientů a 3 819 kontaktů. Z jejich poznatků z práce s dětmi a mládeží je zřejmé, že po službě nízkoprahového zařízení je mezi dětmi a mládeží velká poptávka. Za nejčastější a nejvážnější sociální problémy mezi dětmi a mládeží terénní pracovníci považují zneužívání všech typů návykových látek a jejich snadnou dostupnost, agresivní chování jako běžnou normu života, řeší i další problémy jakými jsou vztahy, rizikové sexuální chování, poruchy příjmu potravy apod. Pracovníci terénního programu poukazují také na finanční náročnost (vysoký práh) organizovaných volnočasových aktivit. Děti a mládež pak tráví volný čas v ulicích – zpravidla posedávají po lavičkách, kouří, popíjejí alkohol, kouří marihuanu, nejhůře pak experimentují s tvrdými drogami a nabývají zkušenosti s rizikovým chováním. Nikdo je nemotivuje ke změně životního stylu a ke smysluplnému trávení svého volného času. Zřízení a činnost nízkoprahového zařízení umožní pracovat s dětmi a mládeží intenzivněji, dlouhodoběji a systematictěji. Na sociální práci v terénu tak bude navazovat odborná sociální práce v nízkoprahovém zařízení a terénnímu programu se současně uvolní prostor pro další depistáž v terénu a práci s dětmi a mládeží, které zůstanou „na ulici“.

RMČ Praha 10 projednala záměr zřídit nízkoprahové zařízení poprvé v březnu 2014. Usnesením č. 186 ze dne 19. 3. 2014 schválila záměr umožnit provozování nízkoprahového zařízení pro děti a mládež externím dodavatelem. Pro zřízení nízkoprahového zařízení Odbor sociální vytipoval budovu bývalé mateřské školy na parcele číslo 2182/2 v ulici K Botiči ve Vršovicích. Jedná se o budovu bez čísla popisného či evidenčního. Vlastnické právo k pozemku uvedené parcely i budově na ní postavené je v katastru nemovitostí zapsáno ve prospěch hl. m. Prahy se svěřenou správou městské části Praha 10. Budova je v zahradě

a nejbližším okolí není obytná zástavba. Protože vytipovaná budova byla (a je) v nevyhovujícím technickém stavu, bylo provedeno hodnocení objektu z hlediska statiky (ARW pb, s.r.o., květen 2014). Ze závěru vyplynulo, že oprava objektu je reálná ale z čistě stavebně ekonomického hlediska pravděpodobně neefektivní. O tomto závěru byla informována RMČ Praha 10 v září 2014 a usnesením č. 838 ze dne 10. 9. 2014 vzala informaci na vědomí.

Ve druhém pololetí roku 2014 hledal Odbor sociální jiné vhodné prostory pro umístění nízkoprahového zařízení. Vzhledem k tomu, že se toto nepodařilo, předložil RMČ Praha 10 materiál s tím, že podkladem pro rozhodnutí o zřízení nebo nezřízení nízkoprahového zařízení v předmětné budově K Botiči by měla být informace o náročnosti rekonstrukce objektu a odhad finančních nákladů na ni. RMČ Praha 10 vzala informaci na vědomí a usnesením č. 234 ze dne 10. 3. 2015 uložila Odboru majetkoprávnímu zadat zpracování studie rekonstrukce bývalé mateřské školy v ulici K Botiči, včetně odhadu finančních nákladů rekonstrukce. Architektonickou studii zpracovala firma ARW pb., s.r.o. v dubnu 2015 a předložila tři varianty řešení stávajícího technického stavu budovy: varianta A (novostavba) – demolice stávající budovy a postavení nové budovy s odhadovanými náklady: 9 936 851,29 Kč bez DPH, varianta B (rekonstrukce + přístavba) – rekonstrukce stávajícího objektu s rozšířením prostor s odhadovanými náklady: 10 512 377,73 Kč bez DPH a varianta C (rekonstrukce) – rekonstrukce stávajícího objektu bez rozšíření prostor s odhadovanými náklady 7 161 579,23 Kč bez DPH. RMČ Praha 10 schválila usnesením č. 547 ze dne 9. 6. 2015 návrh záměru zřízení nízkoprahového zařízení dle varianty C, tedy rekonstrukci budovy bez přístavby a uložila mimo jiné Odboru majetkoprávnímu zajistit přípravu projektové dokumentace. V současné době (24. 8. 2015) probíhají projektové práce.

Forma provozování nízkoprahového zařízení externím dodavatelem se jeví vhodnější než zajištění provozu samotnou městskou částí Praha 10, které by znamenalo rozšíření organizační struktury odboru, který by měl provoz v gesci, a tím zvýšení počtu pracovníků Úřadu městské části Praha 10. Z pohledu Odboru sociálního je také vhodné oddělit práci kurátorů pro mládež a sociálních pracovníků oddělení sociálně právní ochrany dětí a práce s rodinou od práce nízkoprahového zařízení, neboť každý z nich vystupuje vůči dětem a mládeži v jiné roli. Stejnou kolizi lze předpokládat i při variantě, že by službu zajišťovala organizace zřízená městskou částí Praha 10. Zvolená forma zajištění služby externím dodavatelem naopak otevře prostor pro efektivní spolupráci kurátorů pro mládež, sociálních pracovníků oddělení sociálně právní ochrany dětí a práce s rodinou, oddělení sociální prevence, terénního programu pro děti a mládež a nízkoprahového zařízení.

Harmonogram další činnosti (např. rozpočet vybavení a zařízení, stanovení provozních nákladů, výběrové řízení na dodavatele služby) bude podrobně zpracován s ohledem na termín dokončení rekonstrukce. Do předpokládaných finančních nákladů bude však nutné zahrnout náklady na zařízení a vybavení nízkoprahového zařízení pro jeho činnost. Rozpočet provozních nákladů na jeden rok bude přímo závislý na počtu dní a hodin, ve kterých bude

nízkoprahové zařízení otevřeno. Dobu otevření v pěti dnech v týdnu vždy po pěti hodinách by zajistili 3 pracovníci s plnými pracovními úvazky a odhadované náklady, včetně mzdových, energií, vody, kancelářských potřeb a spotřebního materiálu, zajištění volnočasových aktivit a propagace činí 2 000 000 Kč na jeden rok. V případě, že bude zařízení otevřeno více dní, resp. hodin, bude práci s dětmi a mládeží zajišťovat více pracovníků a provozní náklady by pak byly vyšší. Časová dostupnost (otevírací doba) by měla pružně reagovat na potřeby dětí a mládeže.